

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 506/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. októbra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou M Kojtalová, s. r. o., Antona Bernoláka 51, Žilina, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Michaela Řiháková Kojtalová, LL.M., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 274/2017 a jeho uznesením z 31. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“),

práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 274/2017 a jeho uznesením z 31. januára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 48/2012, v ktorom sťažovateľ vystupoval v procesnom postavení žalovaného, konal Okresný súd Žilina (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) o žalobe o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Podľa sťažovateľa už pred podaním žaloby v predmetnej veci nebol medzi ním a žalobkyňou sporný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a to tak, že vyporiadavané nehnuteľnosti mali byť prikázané za náhradu do výlučného vlastníctva sťažovateľa, avšak sporným bola výška predmetnej náhrady za 7/32 podiel žalobkyne na predmetných nehnuteľnostiach. Sťažovateľ uviedol, že „... pred začatím súdneho konania jej ponúkol vyplatiť sumu cca 34 562,50 Eur, čo žalobkyňa neakceptovala“, pričom v žalobe si uplatnila nárok na túto náhradu v sume 50 000 €, ktorú v dôsledku výsledkov znaleckého dokazovania v priebehu súdneho sporu ustálila na sumu 43 968,75 €. V priebehu súdneho konania si sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 24. februára 2015 vzájomným návrhom uplatnil v rámci „... vyporiadania podielového spoluvlastníctva v širšom slova zmysle...“ proti žalobkyňi nárok na zaplatenie sumy 2 583,61 € z titulu náhrady nákladov, ktoré zo svojho majetku vynaložil na zhodnotenie predmetu podielového spoluvlastníctva.

2.1 Okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 7 C 48/2012 z 25. januára 2016 tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré prikázal do výlučného vlastníctva sťažovateľa za finančnú náhradu v sume 28 437,50 €, ktorú ho zaviazal vyplatiť žalobkyňi. Súčasne v zmysle vzájomného návrhu sťažovateľa žalobkyňu zaviazal vyplatiť mu sumu 2 583,61 € a napokon rozhodol, že „O trovách konania rozhodne súd do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2.2 O odvolaní žalobkyne proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým ju zaviazal na náhradu finančných nákladov sťažovateľovi v sume 2 583,61 € z titulu náhrady ním vynaložených nákladov na rekonštrukciu sporných nehnuteľností, rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 265/2016 z 22. februára 2017 tak, že zmenil odvolaním napadnutý výrok rozsudku okresného súdu a vzájomný návrh sťažovateľa zamietol, pričom súčasne rozhodol o nároku na náhradu trov konania nielen pred odvolacím súdom, ale aj pred súdom prvej inštancie, a to tak, že *„Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.“*

2.3 Proti citovanému rozhodnutiu podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť, o ktorej tento rozhodol nálezom sp. zn. I. ÚS 457/2017 z 8. novembra 2017 tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na ochranu majetku zaručené v čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 265/2016 z 22. februára 2017 v časti jeho výroku o náhrade trov konania porušené boli, rozsudok krajského súdu sp. zn. 6 Co 265/2016 z 22. februára 2017 v časti jeho výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd poukázal na to, že „krajský súd nevyčerpal, resp. nezohľadnil celý predmet sporu a jeho okolnosti... pričom v tomto smere z odôvodnenia rozsudku krajského súdu... nie je zrejmé, akými úvahami sa krajský súd riadil pri vyhodnocovaní ním proklamovanej 100 % miery úspešnosti žalobkyne, ktorej napokon pri určení sumy náhrady bolo prisúdené menej, ako žiadala. Inými slovami, z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nie je zrejmé, prečo nebolo možné prisúdiť určitú mieru úspešnosti v spore o výšku tejto náhrady, ktorá jediná bola spornou, aj sťažovateľovi (žalovanému). Respektíve, z rozsudku krajského súdu nie je zrejmé, z akého dôvodu krajský súd považoval či už prípadný úspech sťažovateľa pri bránení si práva, alebo neúspech žalobkyne pri vymáhaní celého ňou uplatneného nároku iba za zanedbateľný či nepatrný, nemajúci vplyv na rozhodnutie o konečnej miere úspešnosti toho-ktorého z účastníkov konania v spore. V tomto smere nepostačuje ani obranná reakcia krajského súdu v jeho vyjadrení, keďže pre účastníkov konania nie je čitateľná, a teda známa z napádaného

rozsudku, ktorého odôvodnenie je tak v sťažnosťou napádanom rozsahu nedostatočné a neúplné...“.

2.4 Po vrátení veci krajský súd vydal napadnuté uznesenie, ktorým žalobkyni priznal proti žalovanému sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol:

«Odvolací súd viazaný právnym názorom vysloveným ústavným súdom v jeho náleze v prejednávanej veci opätovne rozhodol o trovách konania, tak, že podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1, 2 CSP priznal žalobkyni ako úspešnej procesnej strane nárok na náhradu trov konania (prvej i druhej inštancie) v rozsahu 100%, proti žalovanému. Vychádzal pritom z úspechu žalobkyne v konaní o oboch nárokoch a nasledovných úvah:

Zmyslom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je nové konštituovanie hmotnoprávných vzťahov odvíjajúcich sa od spoločnej veci a vyporiadanie doterajších vzťahov k nej. Predmetom vyporiadania preto môže byť len celá vec a nielen jej spoluvlastnícky podiel, aj keď len on môže byť v konkrétnom prípade vyporiadáním dotknutý. Takýto záver vyplýva z konštantnej judikatúry súdov pri rozhodovaní v týchto veciach. Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní, ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná (§ 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ak nedôjde k dohode, spoluvlastníctvo zruší a vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka vykoná súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a účelné využitie veci. Ak je to možné, súd vec rozdelí medzi spoluvlastníkov podľa výšky podielov. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; pritom prihliadne na to, aby sa vec mohla účelne využiť. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov (§ 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník vychádzajúc zo zásady, že nikto nemôže byť nútený, aby zotrval v spoluvlastníctve, dáva v citovaných ustanoveniach prednosť dohode spoluvlastníkov, v ktorej dojednávajú niektorý zo spôsobov vyporiadania uvedených v § 142 Občianskeho zákonníka. Zvolený spôsob vyporiadania nemá spočívať len v poskytnutí náhrady

za spoluvlastnícky podiel, ale má viesť k vyriešeniu všetkých vzťahov, ktoré sa vytvorili medzi podielovými spoluvlastníkmi v súvislosti s existenciou spoluvlastníctva. Zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v podielovom spoluvlastníctve, vyplýva aj právo každého spoluvlastníka podať žalobu na súd na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobkyňa svojím listom zo dňa 07.09.2011 kontaktovala žalovaného ako spoluvlastníka sporných nehnuteľností s ponukou na predaj jej spoluvlastníckeho podielu vo výške 7/32 za kúpnu cenu 50.000.00 Eur. Na tento jej list reagoval žalovaný svojou odpoveďou zo dňa 15.11.2011, v ktorom navrhol žalobkyňi uzavrieť dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva rešpektujúc všeobecnú hodnotu nehnuteľností určenú súdnym znalcom s tým, že na vyrovnanie podielu zaplatí žalovanej sumu 34.562,50 Eur. Podkladom pre toto stanovisko žalovaného bola všeobecná hodnota nehnuteľností určená súdnym znalcom [REDAKOVANÉ] v znaleckom posudku č. 98/2011 zo dňa 25.10.2011, vyhotovenom na jeho žiadosť. Na tejto svojej ponuke žalovaný zotrval aj v liste zo dňa 19.12.2011, adresovanom žalobkyňi, označenej ako pokus o mimosúdne urovnanie veci. Je teda zrejmé, že k mimosúdnej dohode podielových spoluvlastníkov ohľadne zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva nedošlo. Jediným možným spôsobom vysporiadania ich vzťahov k spoločne vlastniacej nehnuteľnosti mohlo byť teda len podanie žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nim na súd. Žalobkyňa preto dňa 12.03.2012 podala na Okresný súd Žilina žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, v ktorej sa domáhala, aby súd po tom, ako zruší podielové spoluvlastníctvo strán sporu k sporným nehnuteľnostiam, zaviazal žalovaného titulom vyporiadania spoluvlastníckeho podielu žalobkyne vo výške 7/32 na predmetných nehnuteľnostiach, zaplatiť jej sumu 48.125.00 Eur. Pri vyčíslení náhrady za spoluvlastnícky podiel žalobkyňa vychádzala zo znaleckého posudku č. 49/2011 zo dňa 05.12.2011 vyhotoveného súdnym znalcom [REDAKOVANÉ], ktorý pripojila k žalobe.

Je potrebné zdôrazniť, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v zmysle ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka je pritom konaním, v ktorom súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť i viac, než čoho sa strany domáhajú (§ 216 ods. 2 CSP). V takomto konaní môže teda súd (napriek dosiahnutiu základného cieľa

žalobcu, t. j. zrušení podielového spoluvlastníctva) v „druhej otázke“, t. j. v otázke vypořádania, skutočne skončiť inak, ako to navrhol žalobca. Súd totiž pri vypořádání podielového spoluvlastníctva obligatorne zvažuje alternatívy uvedené v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V priebehu konania na súde prvej inštancie zostala medzi stranami sporu spornou výška náhrady za spoluvlastnícky podiel žalobkyne, ktorú jej je žalovaný povinný vyplatiť. Žalovaný totiž v konaní opierajúc sa o znalecký posudok, ktorý si dal vyhotoviť v štádiu mimosúdneho rokovania so žalobkyňou ohľadne predmetu sporu, zotrval na peňažnej náhrade vo výške 34.562.50 Eur.

Okresný súd nariadil v konaní znalecké dokazovanie znalcom [REDAKOVANÉ], znalcom v odbore stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností, ktorý vo veci podal znalecký posudok č. 18/2013 zo dňa 19.07.2013 a sporné nehnuteľnosti ohodnotil na sumu 201.000,00 Eur. Rokovania strán ohľadne predmetu sporu boli i v jeho priebehu neúspešné; rovnako neúspešným bol aj ich pokus predat' v priebehu konania sporné nehnuteľnosti za cenu stanovenú týmto znaleckým posudkom. Z tohto dôvodu prvoinštančný súd nariadil vo veci ďalšie znalecké dokazovanie, pričom znaleckým posudkom znalkyňou [REDAKOVANÉ] č. 248/2015 zo dňa 07.10.2015 bola určená všeobecná hodnota sporných nehnuteľností na čiastku 130.000,00 Eur. Tak, ako to bolo uvedené v bode 10. rozsudku odvolacieho súdu, primeranú náhradu ako všeobecnú cenu určuje súd a nemôže túto povinnosť preniesť na iný subjekt, napr. len na znalca, aj keď odborná znalecká mienka spravidla bude jedným z podkladov pri určení všeobecnej ceny. Ďalším podkladom môžu byť informácie príslušného orgánu miestnej správy, informácie spoločností, ktoré sa sprostredkovaním kúpy a predaja nehnuteľností zaoberajú. Taktiež informácie a poznatky samotných strán o kúpe a predaji iných porovnateľných nehnuteľností v časovo približne rovnakom období. Pri určení výšky náhrady za spoluvlastnícky podiel žalobkyne v súdnej veci súd prvej inštancie vychádzal z výšky spoluvlastníckych podielov jednotlivých spoluvlastníkov a zo všeobecnej ceny vecí, t. j. nehnuteľností, ktorú určil na základe záverov znaleckého posudku [REDAKOVANÉ], s prihliadnutím na ďalšie listinné dôkazy, (vyjadrenia realitných kancelárií, kúpnej zmluvy o predaji porovnateľnej nehnuteľnosti v danej lokalite, ako aj z mimosúdnej komunikácie medzi stranami v priebehu konania, z ktorej vyplýva, že predaj nehnuteľností za cenu

určení v znaleckom posudku súdom ustanoveného znalca [REDACTED] vo výške 201.000.00 Eur sa stranám nepodarilo zrealizovať). Pri svojej úvahe o určení všeobecnej hodnoty nehnuteľností súd teda vychádzal z hodnoty ustálenej znalkyňou [REDACTED] vo výške 130.000.00 Eur v spojení s ďalšími vykonanými dôkazmi. Menovaná znalkyňa sa vo svojom znaleckom posudku dôsledne zaoberala úlohami a otázkami, ktoré jej určil súd. Navyiac vo svojej výpovedi na pojednávaní [REDACTED] objasnila súdu sporné skutočnosti, ktoré zároveň odborne podložila. Z uvedených dôvodov súd nemal pochybnosti o správnosti záverov jej znaleckého posudku, preto návrh na nariadenie ďalšieho kontrolného znaleckého dokazovania zamietol. Na znalecké posudky predložené stranami sporu súd pri svojom rozhodovaní neprihliadal, nakoľko obidva boli vypracované pred podaním žaloby na súd v roku 2011 a v čase rozhodovania súdu (v roku 2016) z nich preto už nebolo možné vychádzať. Sumu 130.000,00 Eur okresný súd považoval za všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti, za ktorú je možné nadobudnúť obdobné nehnuteľnosti v danej lokalite a v čase rozhodovania súdu, pričom vychádzal z ich polohy a ich využitia tak, ako boli popísané aj v predložennom znaleckom posudku. Primeraná náhrada pre žalobkyňu potom predstavovala 7/32 všeobecnej ceny nehnuteľnosti, ktorá je hodnotovým ekvivalentom ideálneho spoluvlastníckeho podielu, o ktorý prichádza a predstavuje sumu 28.437,50 Eur. Okresný súd Žilina preto rozsudkom č.k. 7C/48/2012-460 zo dňa 25.01.2016 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 7C/48/2012-481 zo dňa 04.03.2016 zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k sporným nehnuteľnostiam a predmetné nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného za primeranú náhradu 28.437,50 Eur, ktorú mu uložil zaplatiť v prospech žalobkyne.

Vo vzťahu k samotnému výroku o trovách konania, ktoré je predmetom tohto rozhodnutia, odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 O.s.p., ktoré sa uplatňovalo ako *lex specialis* vo vzťahu k § 142 ods. 2 O.s.p. (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 142/2014). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 O.s.p.), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech,

a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo), alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Za základné sa považuje rozhodnutie, že v danej veci došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva žalobkyňou navrhnutým spôsobom. Výška náhrady za spoluvlastnícky podiel je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom (prípadne aj viacerými znalcami) môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá výšku finančnej náhrady za spoluvlastnícky podiel „iba odhaduje“, prípadne podloží len vlastným dôkazom. Netreba opomínať ani časové hľadisko, keď pre súd je rozhodná cena nehnuteľností v čase vyhlásenia rozsudku (v danom prípade rok 2016), na čo napokon poukázal i okresný súd vo svojom rozhodnutí, keď uviedol, že znalecké posudky predložené stranami sporu do spisu boli z roku 2011. Navyše všeobecná cena nehnuteľností reaguje na požiadavky trhu (ponuky a dopytu). Aj tu je zrejme primárnym fakt, že spoluvlastníci sa na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nedohodli, preto ktorýkoľvek z nich mohol podať žalobu na súd: výška náhrady za spoluvlastnícky podiel však nasleduje a musí byť aktuálna v čase meritórneho rozhodovania súdu o tejto otázke.

Vhodným riešením v danom prípade bude, že žalobkyňa má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma, čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobkyňa bola v tomto konaní nepochybne plne procesne úspešná čo do základu. Výška náhrady za spoluvlastnícky podiel žalobkyňi závisela od úvahy súdu i znaleckého posudku, ktorú skutočnosť nemohla nijako predvídať, pretože to objektívne nie je možné aj vzhľadom na pohyb cien na realitnom trhu. Žalobkyňu je preto nevyhnutné považovať za plne procesne úspešnú, ak mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (alebo znaleckého posudku). Žalobkyňi teda bude priznaná náhrada trov iba z prisúdenej sumy

28.437,50 Eur. (K tomu pozri bližšie Civilný sporový poriadok komentár autorov doc. JUDr. Marek Števček, PhD. a kolektív, nakladateľstvo C. H. BECK v Prahe, 2016, str. 926-927.)

Na základe uvedených skutočností odvolací súd považoval žalobkyňu vo vzťahu k vete prvej a druhej výroku rozsudku okresného súdu, ktorým súd zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo strán sporu, za plne úspešnú vo veci.

Pokiaľ sa týka tretej vety výroku okresného súdu, v tejto časti odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu tak, že vzájomnú žalobu žalovaného, ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 2.583.61 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zamietol. Je teda zrejmé, že žalobkyňa v tejto časti mala plný úspech v spore.

Uvedené úvahy viedli súd druhej inštancie k opätovnému rozhodnutiu o priznaní plnej náhrady trov konania žalobkyni za prvoinštančné konanie.

Pokiaľ sa týka rozhodnutia o náhrade trov odvolacieho konania, je nesporné, že žalobkyňa mala v tomto štádiu konania plný, teda 100 % úspech, čo nespochybnila ani jedna strana v spore a napokon ani ústavný súd vo svojom rozhodnutí.

Z uvedených dôvodov odvolací súd i v aktuálnom rozhodnutí vyslovil, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).»

3. Sťažovateľ zastáva názor, že postupom krajského súdu a rozhodnutím o náhrade trov konania bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie, najmä ak mu bola odňatá možnosť podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania súdu prvej inštancie, ktorý o tejto otázke vôbec nerozhodoval, najmä ak odvolanie bolo podané len v časti predmetu konania. Zároveň však samotný obsah rozhodnutia o trovách konania a priznanie práva žalobkyni v konaní v rozsahu 100 % nemá podľa sťažovateľa oporu vo výsledku súdneho konania, a teda samotné rozhodnutie o trovách konania nezodpovedá § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

3.1 Po zrušení prvotného rozhodnutia o náhrade trov konania – rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 265/2016 z 22. februára 2017 – krajský súd svoje rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil tou skutočnosťou, že podľa jeho názoru mala žalobkyňa plný úspech vo veci, pretože za základné považoval rozhodnutie, že v danej veci došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva žalobkyňou navrhnutým spôsobom, výšku náhrady za spoluvlastnícky podiel považoval za druhotnú a nadväzujúcu. Krajský súd považoval žalobkyňu v konaní za plne procesne úspešnú, čo sa týka základu, výška náhrady za spoluvlastnícky podiel žalobkyne podľa názoru krajského súdu závisela od úvahy súdu a znaleckého posudku a túto skutočnosť podľa názoru krajského súdu žalobkyňa nemohla nijako predvídať, pretože to objektívne nie je možné aj vzhľadom na pohyb cien na realitnom trhu. Podľa názoru krajského súdu je preto nevyhnutné žalobkyňu považovať za plne procesne úspešnú, ak mala plný úspech v rámci základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Podľa názoru sťažovateľa však takéto právne a skutkové závery krajského súdu vo vzťahu k rozhodovaniu o nároku na náhradu trov konania nemajú oporu v § 142 Občianskeho zákonníka a v právnej úprave Civilného sporového poriadku, najmä v časti § 251 a nasl. CSP v nadväznosti na § 137 písm. b) CSP.

3.2 Rozhodnutie krajského súdu o nároku na náhradu trov konania podľa názoru sťažovateľa nemožno považovať za zákonné, keďže konštatovanie súdu o úspechu žalobkyne vo veci nenachádza oporu vo výroku súdu prvej inštancie v merite veci ani v obsahu súdneho spisu. Podľa sťažovateľa nie je správny a nemá oporu v zákone názor krajského súdu, že žalobkyňa bola úspešná preto, lebo došlo súdnym rozhodnutím k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva žalobkyňou navrhnutým spôsobom, t. j. prikázaním veci za primeranú náhradu žalovanému, a výška náhrady za spoluvlastnícky podiel je potom druhotná a nadväzujúca, keďže podľa názoru krajského súdu výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Sťažovateľ zastáva názor, že krajský súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania nesprávne aplikoval § 255 ods. 1 CSP, keď považoval žalobkyňu za plne úspešnú a nárok na vyplatenie primeranej náhrady za jej

spoluvlastnícky podiel subsumoval pod plnenie, ktoré závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku.

3.3 Odôvodnenie krajského súdu o plnom úspechu žalobkyne v spore napriek tomu, že žalovaný nebol zaviazaný zaplatiť žalobkyni ňou žiadanú primeranú náhradu, ale takmer o polovicu menšiu, spôsobom, že výška náhrady za spoluvlastnícky podiel je druhotná a nadväzujúca so zdôraznením časového hľadiska, nemá podľa presvedčenia sťažovateľa oporu vo vykonanom dokazovaní v rámci merita veci, lebo z obsahu spisu, ako i zo samotného odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejмый a preukázaný rozdiel ceny nehnuteľnosti v čase vyhlásenia rozsudku a v čase podania žalobného návrhu zo strany žalobkyne. Podľa mienky sťažovateľa je nepreskúmateľným konštatovaním, keď krajský súd považuje za vhodné riešenie, aby žalobkyňa mala právo na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy, nie zo sumy žalovanej, keďže táto prisúdená suma je menšia, ako jej bol ochotný žalovaný zaplatiť nielen pred začatím súdneho konania, ale aj v procese mimosúdneho rokovania počas trvania súdneho sporu

3.4 Podľa názoru sťažovateľa porušením princípov spravodlivého súdneho konania nezákonným konaním a rozhodovaním krajského súdu došlo aj k porušeniu jeho základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

4. Sťažovateľ navrhol vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 6Co/274/2017 zo dňa 31.01.2018 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 6Co/274/2017 zo dňa 31.01.2018 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby v sume vo výške 390,50 Eur...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po

jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Ústavný súd opakovane (z najnovšej judikatúry porov. napr. II. ÚS 303/2017, II. ÚS 383/2017) dáva na známosť, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania považuje za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania však v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porov. napr. aj v I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, z novšej judikatúry pozri II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016).

7.1 Ďalej ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ak Civilný sporový poriadok (predtým Občiansky súdny poriadok) vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 CSP), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania (I. ÚS 56/2017, I. ÚS 188/2018).

7.2 Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia krajského súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho extrémnej arbitrárnosti alebo absolútnej ústavnej neakceptovateľnosti.

V rámci rozhodovania o otázke priznania náhrady trov konania (resp. úspechu strán v konaní a povinnosti sťažovateľa nahradiť 100 % vzniknutých trov žalobkyne) krajský súd ústavne udržateľným spôsobom (i) interpretoval príslušné zákonné ustanovenia (§ 255 ods. 1 CSP) a (ii) tieto aplikoval na ustálený skutkový a právny stav vo veci a do tejto interpretácie a aplikácie ústavný súd nie je zásadne oprávnený vstupovať a nahradzovať prijaté právne závery krajského súdu. Závery krajského súdu týkajúce sa úspechu žalobkyne v konaní a aplikácie príslušných zákonných ustanovení v napadnutom uznesení navyše netrpia ani absenciou logiky.

7.3 Ústavný súd tak nie je v tejto veci oprávnený vstupovať a nahradzovať prijaté právne závery krajského súdu, čo sa výkladu a aplikácie jednoduchého (podústavného, einfaches Recht) práva týka.

7.4 Ďalej ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom uznesení reflektoval výhrady, ktoré mu v danej veci adresoval na podklade nálezu sp. zn. I. ÚS 457/2017 ústavný súd. Krajský súd jasne odkázal na právne závery ústavného súdu prijaté v náleze a týkajúce sa ním prejednávanej veci, tieto právne závery ústavného súdu akcentoval a pri opätovnom rozhodovaní o trovách konania z nich vychádzal. Krajský súd navyše postupoval striktne a dôsledne podľa právnych noriem aplikovateľných na ním prejednávanú vec.

7.5 Z napadnutého uznesenia krajského súdu je predovšetkým zrejmé, akými úvahami sa krajský súd riadil pri vyhodnocovaní ním proklamovanej 100 % miery úspešnosti žalobkyne. Krajský súd rešpektoval a pri opätovnom rozhodovaní o trovách konania aplikoval závery ústavného súdu vyjadrené v náleze. Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je tak z hľadiska objasnenia myšlienkových postupov krajského súdu a právneho vyhodnotenia ustáleného skutkového stavu relevantného pre rozhodovanie o trovách konania dostatočné a zrozumiteľné. Krajský súd tak zároveň napravil pochybenia, ktoré mu ústavný súd práve v spomínanom náleze vytkol, a to s cieľom ochrany konkrétnych ústavných práv strán sporu pred týmto súdom, ktoré boli predchádzajúcim postupom a rozhodovaním krajského súdu v zmysle záverov ústavného súdu vyjadrených v náleze porušené.

7.6 Postup a napadnuté uznesenie krajského súdu preto nemožno hodnotiť ako arbitrárne alebo ústavne neudržateľné. Naopak, treba konštatovať, že krajský súd postupoval podľa na vec aplikovateľných právnych noriem a správne vychádzal z pre neho záväzných právnych názorov ústavného súdu vyjadrených v náleze týkajúcom sa krajským súdom prejednáwanej veci.

7.7 Ústavný súd tak na základe uvedeného odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2018